

PROIECT DIDACTIC – ERR

Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic „O.C.Tăslăuanu” Toplița

Data: 12. 11. 2024

Propunători: Todoruț Delia

Clasa: a III - a

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea de învățare: Poveștile pământului

Elemente de conținut: Citire/ Lectură - recunoașterea personajelor

Scriere/Redactare – alcătuirea planului simplu de idei

Subiectul: *Spiridușul cel bun al cărții*, după Ada Teodorescu.

Tipul lecției: comunicare de noi cunoștințe

Locul lecției în modul: prima oră din cele trei rezervate acestei teme

Motivația:

De ce este valoroasă această lecție?

Conținutul propus în această lecție este important deoarece dezvoltă competențele de lectură/citire, de înțelegere a textului prin identificarea personajelor și a însușirilor acestora; de

asemenea, se dezvoltă competențele de scriere/ redactare a unui text constituind informații esențiale care demonstrează înțelegerea subiectului textului.

Cum se leagă lecția de ceea ce voi preda?

Lecția face parte din unitatea tematică *Poveștile pământului* și urmărește exersarea competențelor de comunicare orală și scrisă. Acest capitol vizează identificarea personajelor în funcție de acțiuni, replici etc. De asemenea, urmărește modalitățile de alcătuire a rezumatului unui text.

Ce ocazii de exersare a gândirii critice oferă această lecție?

Gândirea critică este exersată în situațiile în care copiii vor fi solicitați să formuleze opinii/ idei/ argumente în legătură cu comportamentele personajelor, a relațiilor ce se stabilesc între personaje și în momentele de activitate independentă din cadrul echipelor.

Competența specifică

3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare

Obiective operaționale:

Cognitive:

OC₁ – să citească expresiv, coerent și conștient textul suport;

OC₂ – să identifice personajele textului în urma lecturii;

OC₃ – să precizeze însușirile personajelor pe baza textului citit;

OC₄ – să formuleze ideile principale ale textului lecturat;

OC₅ – să anticipeze argumente în legătură cu comportamentele personajelor.

Condiții prealabile:

Copiii dispun de capacități de citire și înțelegere a textului citit. Au deprinderi de a identifica și scrie corect și coerent ideile esențiale ale textului, dar și de a așeza corect textul în pagină.

STRATEGIA DIDACTICĂ

1. Resurse:

a) conținuturi vizate: *Spiridușul cel bun al cărții*, după Ada Teodorescu.

b) capacități: cunoștințele elevilor, clasă cu nivel mediu;

c) locul: sala de clasă.

2. Metode și procedee: lectura, conversația, munca independentă, învățarea prin cooperare. brainstormingul, conversația, exercițiul, metoda ciorchinelui, dezbaterea, jocul de rol.

3. Materiale și mijloace: manualul de limba română, fișe de lucru, creioane pixuri, caiete, coli, laptop.

4. Forme de organizare: activitate frontală, independentă, în grupe de elevi (individuală și prin cooperare).

5. Forme de evaluare: Observarea sistematică a comportamentului, analiza produselor activității (răspunsuri, fișe completate), interevaluarea.

6. Resurse umane: 20 de elevi

7. Resurse temporale: 45 de minute

SCENARIUL DIDACTIC

Lecția este structurată pe trei etape (care favorizează activizarea elevilor, cooperarea, stimularea, evaluarea și autoevaluarea într-un proces fluent):

- **EVOCAREA**
- **REALIZAREA SENSULUI (ÎNȚELEGEREA)**
- **REFLECȚIA**

După organizarea clasei, se verifică tema cantitativ și calitativ și se fac aprecieri în legătură cu modul în care elevii au rezolvat sarcinile primite.

1. Evocarea:

Pentru a integra lecția în unitatea tematică se inițiază un exercițiu de brainstorming pornind de la cuvântul *povești* (**Anexa 1** <https://wordwall.net/ro/resource/9713464/povesti>)

Elevii vor realiza pe caiete un ciorchine ce va avea în centru cuvântul dat cu exemple din jocul propus.

Prezentarea elementului surpriză – Cu ajutorul aplicației JIGSAWPLANET profesorul oferă elevilor posibilitatea descoperirii unor termeni aflați în relație cu cuvântul *POVEȘTI* și rezolvând puzzle ul vor descoperi o figurină reprezentând un spiriduș, care va deveni mascota clasei pe parcursul acestui capitol. (**Anexa 2** <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=0c3b716bea4>)

Este indicat titlul lecției care se va desfășura (*Spiridușul cel bun al cărții*, după Ada Teodorescu), iar apoi sunt enunțate obiectivele operaționale ale lecției.

2. Realizarea sensului:

Se realizează un moment de activitate frontală – citirea integrală a lecției, citirea selectivă, citirea în lanț.

Profesorul citește ghicitori pe baza cărora elevii vor identifica personajele textului (Anexa 3) Astfel se formează cele patru grupe: ***copilul cel obraznic, spiridușul cel bun, spiridușul cel rău și scriitorul.***

Profesorul cere elevilor să identifice și să numească trăsăturile personajelor din textul suport. Fiecare grupă va completa însușirile personajelor textului (spiridușul cel bun, spiridușul cel rău, scriitorul și copilul neastâmpărat). Inițial activitatea se va desfășura independent, după care, se prezintă frontal caracteristicile fiecărui personaj.

După expirarea timpului de lucru, fiecare grupă își deleagă reprezentantul pentru a comunica rezultatele investigației. Se confruntă ideile și se formulează concluzii.

Profesorul va îndeplini, în această etapă, rolul de moderator. El va formula și concluzii asupra modului cum au lucrat elevii: va face aprecieri, corectări și completări.

Aceleași perechi vor formula ideile principale ale textului lecturat. Profesorul împarte textul suport în fragmente reprezentative pe care le va distribui echipelor. Fiecare echipă va enunța și va nota ideea principală dedusă în urma lecturii fiecărui fragment de text atribuit.

3. Reflecția:

Un membru din fiecare echipă va preciza cel puțin o calitate a personajului pe care l-au avut de analizat pentru a evidenția rolul deosebit de important pe care acesta îl are în lumea textului, asemenea unui proces al personajelor (**joc de rol – confruntarea personajelor**).

Rolul expunerii este de a exprima un punct de vedere și de a-i convinge pe ceilalți participanți de importanța fiecărui personaj în opera respectivă (**turul galeriilor**).

4. Extensie:

Profesorul face aprecieri asupra modului de lucru al fiecărei echipe. Apoi va oferi indicații în vederea realizării temei pentru acasă. Elevii vor trebui să răspundă la una din întrebările adresate de copil la finalul textului suport.

5. Evaluarea

Metoda R.A.I. vizează stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri ceea ce tocmai au învățat.

Denumirea metodei provine de la asocierea inițialelor cuvintelor Răspunde – Aruncă – Interoghează.

Un demers evaluativ realizat prin intermediul acestei metode implică respectarea următorilor pași:

- ❖ se precizează conținutul/ tema supus/ă evaluării;
- ❖ se oferă o minge ușoară elevului desemnat să înceapă activitatea;
- ❖ acesta formulează o întrebare și aruncă mingea către un coleg care va preciza răspunsul; la rândul său, acesta va arunca mingea altui coleg, adresându-i o nouă întrebare;
- ❖ elevul care nu va putea oferi răspunsul corect la întrebare va ieși din „joc”, răspunsul corect fiind specificat de cel ce a formulat întrebarea; acesta are dreptul de a mai adresa o întrebare, iar în cazul în care nici el nu cunoaște răspunsul corect, va părăsi „jocul” în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea;
- ❖ în „joc” vor rămâne numai elevii care demonstrează că dețin cunoștințe solide în legătură cu tema evaluată;
- ❖ la final, profesorul clarifică eventualele probleme/ întrebări rămase fără răspuns.

Pe parcursul activității, profesorul - observator identifică eventualele carențe în pregătirea elevilor și poate adopta astfel deciziile necesare pentru îmbunătățirea performanțelor acestora, precum și pentru optimizarea procesului de predare - învățare.

Elevii sunt antrenați în joc, participă activ și sunt motivați, își exersează abilitățile de comunicare interpersonală, realizează un feed - back rapid, eficient și rapid.

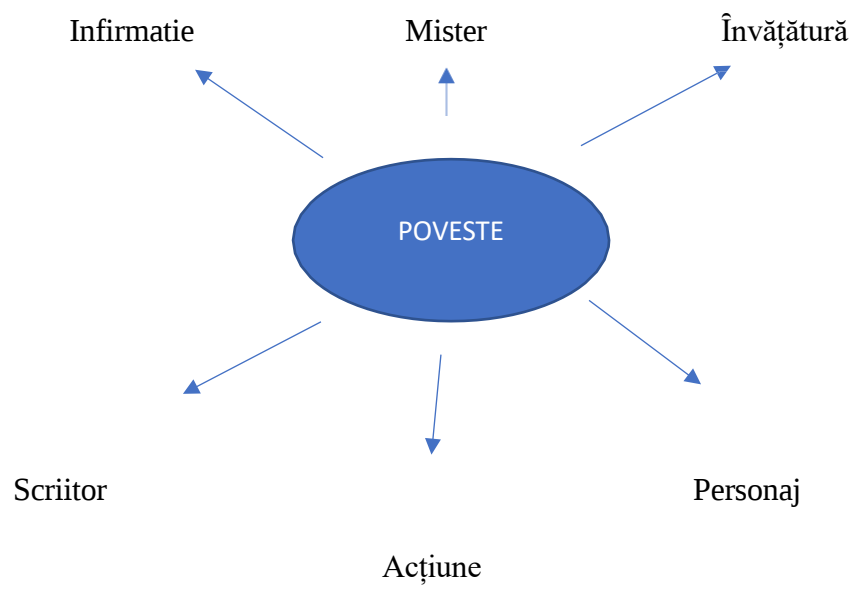
Exemple de întrebări:

1. Cine este Spiridușul cel bun?
2. Unde este locuința lui?
3. Care este grija lui cea mai mare?
4. Când și unde apare Spiridușul cel bun?

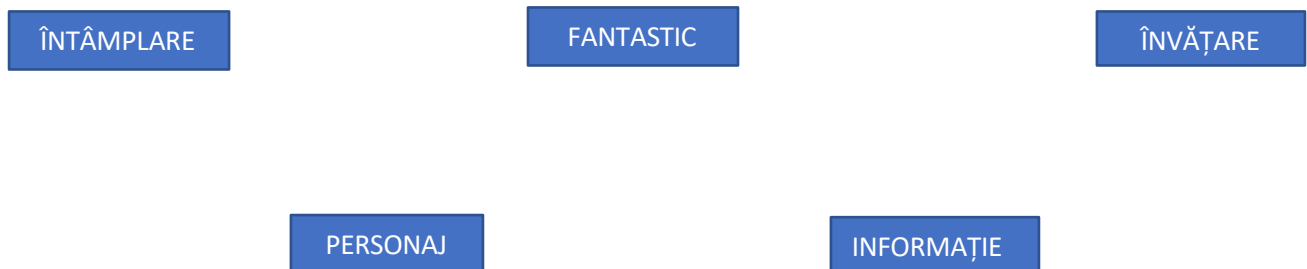
5. Cine îl ajută pe Spiridușul cel bun?
6. Cine este Spiridușul cel rău?
7. Cum îi pedepsește pe copii?
8. De ce nu are Spiridușul cel bun nicio clipă de liniște?
9. Cui cere ajutorul Spiridușul cel bun?

ANEXE

ANEXA 1 - Brainstorming

ANEXA 2 - Bilețele

ANEXA 3 - Ghicitori

1. Sunt micuț,

Obrăznicuț,

Răstălmăcesc vorbele

Să le aflu tainele.

(Copilul)

3. Noaptea-n vis la copii vin

Să le amintesc ce spun

Mama sau a lor bunică

Ce-au citit din cărticică.

(Spiridușul cel bun)

2. Pe cei neascultători

Îi pedepsesc până-n zori.

Le încurc poveștile

Și le-ncurc persoanele

(Spiridușul cel rău)

4. Cine muncește de zor

Să ofere-n dar povești?

Ai putea să îl ghicești?

Este domnul...

(Scriitor)

Trăsăturile personajelor textului

 Spiridușul cel bun: inteligent, harnic, curajos.

 Spiridușul cel rău: răzbunător, ferm, magician.

 Scriitorul: cult, iubitor, povățuitor.

 Copilul: neastâmpărat, curios, inteligent.

Ideile principale ale textului:

1. Un spiriduș bun locuia în cartea unui copil.
2. Noaptea îi amintea copilului poveștile spuse de mama sau de bunica lui.

3. Tot în timpul nopții se confruntă cu spiridușul cel rău.
4. Bunica și mama copilului sunt asaltate de acesta cu tot felul de întrebări.

Turul galeriilor (Joc de rol – confruntarea personajelor)

1. Eu, spiridușul cel bun, am un rol extrem de important deoarece îi ajut pe copii să-și amintească poveștile spuse de mamele sau de bunicile lor.
2. Eu, spiridușul cel rău, sunt mai important pentru că îi supun pe copii la niște probe, îi sperii pentru ca altădată să fie atenți și să înțeleagă poveștile.
3. Cred că cel mai important rol îl am eu, scriitorul, pentru că le scriu poveștile clar, pe înțelesul tuturor, folosesc expresii frumoase ca să le stârnesc interesul.
4. - Ia nu vă mai certați atât! Toți spuneți că sunteți importanți, dar ce ați fi făcut dacă eu n-aș fi existat? Ați fi avut cui să povestiți? Nu! Prin urmare, eu sunt cel mai important. Și ce dacă sunt neastâmpărat!? Ați mai pomenit voi de vreo babă frumoasă și copil cuminte? Și, dacă vreți să știți, mie îmi place să aflu cât mai multe lucruri și am o imaginație bogată. De aceea le stresez pe mama și pe bunica cu tot felul de întrebări. Așa că, mai tăceți și nu mă mai criticați atât!